

[Finansministeren.]

et rationelt beskatningsgrundlag, og man er derfor i forslaget gået over til et andet princip, der går ud på at basere indkomstbeskatningen på en fikseret indkomst, som er ansat til en vis procent af foreningens egenkapital; denne egenkapital opgøres efter de formueskattemæssige opgørelsesregler. Som nærmere anført i bemærkningerne er dette ikke et nyt og uprøvet princip. De norske beskatningsregler om kooperative virksomheder bygger herpå, og man har også herhjemme været inde på tanken både i brugsforeningsudvalget af 1934 og i forslaget til den første udskrivningslov. Som indkomstprocent har man foreslået 4 pct. af formuen, for så vidt angår den del af formuen, som svarer til omsætningen med medlemmer, og iøvrigt 6 pct. — En egentlig indkomstopgørelse foretages herefter kun for detailsalg, der drives af produktions- og salgsforeninger, idet indtægten herved skal medregnes til disses skattepligtige indkomst. — For at undgå, at den foreslåede beskatningsform skulle føre til, at foreningerne begrænser deres henlæggelser, har man foreslået, at der indrømmes et vist fradrag for beløb, som anvendes til forøgelse af foreningens formue.

Med hensyn til det tredje hovedspørgsmål: beskatningen af den herefter skattepligtige indkomst, går lovforslaget ud på indførelsen af en proportional beskatning. Jeg kan herved oplyse, at der i brugsforeningsudvalget af 1946 var enighed mellem alle parter om, at man ikke kunne finde et egnet progressionsgrundlag på dette beskatningsområde. Brugsforeningerne foreslås beskattet med 25 pct. Denne skattesats ligger lidt under beskatningsprocenten for aktieselskaber, der er ca. 28. Produktions- og salgsforeninger foreslås beskattet med 10 pct., og det samme gælder sådanne indkøbsforeninger, der udelukkende foretager indkøb af råstoffer, som medlemmerne benytter til deres bedrifts udøvelse. Når skatten for de sidstnævnte foreninger er foreslået sat til en lavere procent, hænger det sammen med, at den efterbetaling og dividende, der i disse foreninger udloddes til medlemmerne, også kommer under beskatning hos medlemmerne; dette er derimod ikke tilfældet i brugsforeningerne, for så vidt angår dividenden af almindelige forbrugsvarer, der indgår i medlemmernes private forbrug.

Er der nu gennem dette forslag tilvejebragt ligelighed i beskatningen? Hvad der nærmere ligger i dette: ligelighed i beskatningen, kan formentlig bedst udtrykkes

således, at man skal søge den samme indkomst beskattet på samme måde for de kooperative virksomheder som for de private erhvervsvirksomheder. Om jævnførelsen af indkomsterne har jeg tidligere gjort forskellige bemærkninger, der konkluderede i, at en direkte jævnførelse ikke synes gennemførlig. Og med hensyn til at beskatte „på samme måde“ er det jo også et spørgsmål, om jævnførelsen skal ske med erhvervsdrivende selskaber eller erhvervsdrivende personer.

Man har ved forslagets udformning bestræbt sig for at gøre ret og skel til begge sider.

Som nærmere anført i bemærkningerne har man søgt at efterprøve forslagets beskatningsmæssige resultater ved som en stikprøve at foretage en sammenlignende undersøgelse af beskatningen til staten i en skattekreds, idet man har sammenlignet beskatningen mellem kredsens 36 købmænd og dens 27 brugsforeninger og disses udelere, og således at man for foreningernes vedkommende gik ud fra forslagets regler. I den pågældende skattekreds viste det sig, at købmændenes skat udgjorde 0,66 pct. af deres samlede omsætning. Det tilsvarende tal for brugsforeningerne og deres udelere var 0,56 pct., men det må herved tages i betragtning, at brugsforeningernes formue er opgjort på grundlag af deres regnskaber og antagelig vil blive en del højere, når de opgøres efter formueskattemæssige regler. Selvfølgelig er man klar over, at forholdet mellem foreningernes egenkapital og deres omsætning kan være meget varierende, og at man nok kan nå til forskelligartede resultater, efter som der er tale om velkonsoliderede og svagt konsoliderede foreninger. Men alligevel mener jeg det berettiget at sige, at man her er nået frem til et forslag, der kan karakteriseres som både rimeligt og forsvarligt.

Provenuet af de foreslåede indkomstskatter af brugsforeninger og produktions- og salgsforeninger kan vanskeligt opgøres, da skatterne som sagt skal lignedes på et helt nyt grundlag. Man har dog rent skønsmæssigt anslået det til omkring 3 mill. kr., medens det tilsvarende provenu for indeværende ståtår kun androg knap 1 mill. kr.

I tilknytning til og i konsekvens af forslaget om forlængelse af de 20 procents forhøjelse af den overordentlige aktieselskabsskat foreslås den ekstraordinære 10 procents forhøjelse af indkomstskatten på kooperative foreninger samt andre forenin-